

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-226/17-B

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Mateřská škola Kovalovice, okres Brno-venkov, příspěvková organizace
Sídlo	Kovalovice 15, 664 06 Viničné Šumice
E-mail právnické osoby	ms.kovalovice@seznam.cz
IČ	70999554
Identifikátor	600109704
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Helena Skolková
Zřizovatel	obec Kovalovice
Místo inspekční činnosti	Kovalovice 15, 664 06 Viničné Šumice
Termín inspekční činnosti	8. 3. 2017 – 10. 3. 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného mateřskou školou, podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů (školský zákon).

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Mateřská škola Kovalovice, okres Brno-venkov, příspěvková organizace (dále „škola“ nebo „MŠ“) s provozem od 6:45 do 16:15 hodin vykonává činnost mateřské školy s nejvyšším povoleným počtem 55 dětí. Její součástí je školní jídelna zajišťující stravování dětem a zaměstnancům. Dvoupatrová budova školy se nachází ve středu obce, vzadu za ní je oplocená zahrada s herními prvky, pískovištěm a zahradním domečkem.

V době inspekční činnosti se v MŠ podle *Školního vzdělávacího programu předškolního vzdělávání* s motivačním názvem *Sluníčko a jeho paprsky* (dále „ŠVP PV“) vzdělávalo 52 dětí. V posledním roce před zahájením povinné školní docházky bylo 13 dětí, z nich 2 ji měly odloženu. Děti byly rozděleny do dvou věkově smíšených tříd. Realizaci ŠVP PV zajišťovaly 4 učitelky. Jeho obsah obohacovaly častými akcemi pořádanými ve spolupráci s rodiči a zřizovatelem (drakiáda, karneval, čarodějnický rej, lampionový průvod, vítání občánků, posezení s maminkami s vystoupením dětí, jarmark...). MŠ v odpoledních hodinách umožňuje realizaci zájmových aktivit, které zajišťují externí lektori zpravidla za úplatu (keramika, jóga, angličtina). Měsíční úplata za celodenní předškolní vzdělávání byla stanovena ve výši 360 Kč.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Škola si ve svém ŠVP PV a v ročním plánu formulovala koncepci svého rozvoje. Ta však byla spíše popisného formálního charakteru. Stanovené vize a cíle nevycházely z analýzy předchozího vývoje a neurčovaly konkrétní podmínky potřebné k jejich dosažení.

ŠVP PV, na jehož základě v době inspekční činnosti probíhalo vzdělávání, nebyl v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (dále RVP PV“). Další dokumenty (školní řád a vnitřní předpisy) sice nastavovaly pravidla a mechanismy k fungování organizace, nebyly však přehledné a texty se v nich často opakovaly. Škola měla dobře fungující informační a komunikační systém (webové stránky, nástěnky v budově školy, konzultační hodiny, schůzky s rodiči), k němuž měli snadný přístup jak pedagogové, tak rodiče, zřizovatel, případně i veřejnost.

Ředitelka školy byla po konkurzním řízení jmenována do funkce ke dni 1. srpna 2012. Měla sice předchozí zkušenosti s řízením právního subjektu, chybělo jí však vzdělání a praxe v oblasti předškolní pedagogiky. To se negativně odrazilo v jejím stylu pedagogického řízení, který nezohledňoval specifika a nové strategie v předškolním vzdělávání. Systém vlastního hodnocení školy nebyl dobře nastaven, neposkytoval informace potřebné pro její další rozvoj. Učitelky hodnotila formou hospitací. Ty však měly charakter popisu průběhu činností, místo hodnocení úrovně vzdělávání směřujícího ke zlepšení práce učitelek. Pedagogická rada sloužila zejména k plánování a hodnocení provozních a organizačních záležitostí školy, méně k řešení pedagogické problematiky. Všechny tři učitelky společně s ředitelkou tvořily spolupracující tým. Odborně kvalifikovaná byla však pouze jedna z nich. Jedna učitelka si kvalifikaci v době inspekční činnosti doplňovala studiem na vysoké škole. Ředitelka měla odbornou kvalifikaci učitele základní školy a další učitelka si nepedagogickou kvalifikaci doplnila vysokoškolským studiem oboru vychovatelství pro domovy mládeže. Obě následně absolvovaly jednotlivou maturitní zkoušku, kterou však odbornou kvalifikaci učitelky MŠ nezískaly.

Všechny učitelky se souladu s platným plánem dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“), který potřeby školy zohledňoval jen ve velmi malé míře, účastnily seminářů a školení. Další vzdělávání ředitelky bylo zaměřeno zejména na oblast řízení školy, problematiku účinných metod a forem práce v předškolním vzdělávání však opomíjelo. Snižovala se tím účinnost jejího pedagogického vedení učitelek, a tím i kvalita vzdělávání. Za dobu svého působení však ve škole dokázala vytvořit příjemné klima, které

podporovalo aktivní spolupráci, vstřícné vztahy, vzájemnou kolegiálnost a respekt mezi pedagogy, dětmi a jejich rodiči.

MŠ věnovala potřebnou pozornost bezpečnosti a ochraně zdraví dětí při vzdělávání, s ním přímo souvisejících činnostech a při poskytování školských služeb. Měla nastavený formální rámec (dokumenty BOZ) a vyhodnocovala možná bezpečnostní rizika. Evidenci úrazů vedla v souladu s platnými právními předpisy. Prostory školy běžně přístupné dětem, byly vhodně vybaveny a nepředstavovaly riziko pro jejich bezpečnost při vzdělávání a pohybu v budově a okolí. V době konání inspekční činnosti byla škola zabezpečena proti vstupu cizích osob.

Materiální předpoklady pro realizaci ŠVP PV měla škola dobré. Zrekonstruované prostory využívané dětmi byly světlé, vzdušné a dostatečně velké. Jejich základní vybavení hračkami, učebními pomůckami, knihami, stavebnicemi i různým materiálem, z nichž většina byla dětem volně přístupná, bylo dostačující k naplňování stanovených vzdělávacích cílů. Interiér tříd byl čistý, ale zejména v nově zřízené třídě působil méně útulně. Hlavní příčinou bylo, že dětské práce byly k jejich výzdobě využívány ojediněle. Zařízeny byly sedacím nábytkem, který svou velikostí odpovídal tělesné výšce dětí. Téměř v nich však chyběly motivační herní kouty podporující různorodé aktivity a samostatnost dětí při činnostech. Herny, využívané v odpoledních hodinách jako ložnice, byly skoro prázdné, umístěno v nich bylo převážně jen sportovní nářadí a náčiní pro rozvoj pohybových dovedností dětí. Spontánní činnosti v nich probíhaly výjimečně, sloužily převážně ke společně prováděným řízeným činnostem. Možnosti, které prostory tříd pro vzdělávání poskytovaly, tak nebyly pedagogy ani dětmi příliš využity. Vybavení školní zahrady bylo funkční, umožňovalo dětem v průběhu celého roku sportovní, pohybové i relaxační činnosti. Výhodou pro školu bylo, že pro pobyt dětí venku mohla využívat nedaleké prostorné obecní hřiště.

Ekonomické podmínky umožňovaly realizaci výchovně vzdělávacího procesu podle ŠVP PV. Škola využívala pro svou činnost zejména dotaci ze státního rozpočtu přidělenou na přímé výdaje na vzdělávání a dále dotaci od zřizovatele, určenou na pokrytí jejich provozních výdajů. Ten také v letech 2015 až 2016 zajistil a hradil rozsáhlou rekonstrukci budovy školy. Dalším zdrojem příjmů byla účelová dotace poskytnutá škole v rámci rozvojových programů MŠMT na zvýšení platů pracovníků regionálního školství. Škola hospodařila rovněž s vlastními příjmy, získanými prostřednictvím úplaty za předškolní vzdělávání a stravného hrazeného zákonnými zástupci dětí. Ředitelce školy se také dařilo získávat finanční prostředky formou sponzorských darů od fyzických i právnických osob, které použila ke zlepšení materiálních podmínek školy. Škola věnuje velkou pozornost zdravému a vyváženému stravování, pro děti připravuje celodenní stravování včetně pitného režimu.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávací nabídka zpracovaná v ŠVP PV formou integrovaných bloků nebyla plnohodnotným prostředkem k naplňování vzdělávacích záměrů a cílů. Integrované bloky nebyly kompaktní, vnitřně propojené, neměly činnostní podobu. Jejich kvalitu ovlivňovala skutečnost, že ředitelka ani učitelky neměly dostatek informací, zkušeností a poznatků z oblasti individualizace ani moderních metod a forem předškolního vzdělávání. Třídní vzdělávací plány, které zpracovaly a realizovaly, ne vždy vycházely z integrovaných bloků uvedených v ŠVP PV. Učitelky se však snažily využívat dosavadní znalosti a zkušenosti dětí, klást na ně srozumitelné požadavky. Od příchodu dětí do třídy až do svačiny byly na stolcích v omezené míře připraveny výtvarné a konstruktivní činnosti pro rozvoj jemné motoriky, samostatnosti a sebeobsluhy. Souběžně s nimi učitelky dětem ponechávaly volnost pro spontánní činnosti, které si děti volily dle vlastního zájmu. Využívaly při nich přirozenou nabídku her, hraček a pomůcek. Podporovaly tak možnost samostatného

rozhodování, uplatňování fantazie, rozvoje sounáležitosti, kooperativních schopností. Při řízených činnostech zařazených zpravidla v době po svačině převažovaly didakticky zaměřené, pro všechny děti společné aktivity, realizované frontální formou. Předkládané informace byly cíleně zaměřené na opakování poznatků a získání již hotových informací. Při vzdělávání nebylo využito činnostní učení, chyběly experimenty a činnosti pro aktivní zapojení dětí, které MŠ deklaruje v ŠVP PV. Jen okrajově se objevilo prožitkové učení. Nevhodné bylo zařazení pohybové aktivity na omezeném místě ve třídě, přestože byl k dispozici velký prostor vedlejší herny. Průběh a výsledky vzdělávání učitelky vyhodnocovaly velmi sporadicky, spíše jen motivačně. Chyběla konkrétní zpětná vazba dětem o jejich úspěšnosti při činnostech. I přes tyto nedostatky učitelky dokázaly vhodně podněcovat děti ke vzájemné komunikaci, vytvářely a rozvíjely pozitivní vztahy mezi nimi. Konfliktní situace řešily okamžitě adekvátním způsobem. S pravidly stanovenými ve třídách však dostatečně nepracovaly, děti se jimi proto neřídily. Dbaly ale na osvojování základních návyků – správné sezení, držení tužky, lžice, příboru, dodržování čistoty, úklid hraček, pomůcek, sebeobsluhu, podněcovaly děti k dodržování pitného režimu. Při organizaci hygieny a stravování vznikaly vzhledem k nutnosti přecházet do samostatné jídelny částečně prostoje. Při stolování byly děti vedeny k samostatnosti, zdvořilosti a vzájemné pomoci. Při poledním odpočinku byly respektovány individuální potřeby jen dětí nejstarších. Pokud neusnuly, mohly se účastnit klidových aktivit ve třídě. Příprava nejstarších dětí na vstup do základní školy probíhala pravidelně jednou týdně formou frontální řízené činnosti zaměřené na rozvoj učebních předpokladů. Úkoly a činnosti byly stanoveny převážně jednotně, proto nebyly dostatečně účinné pro vyrovnávání individuálních nerovnoměrností ve vývoji dětí.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Znalosti a dovednosti, které děti při vzdělávání prokazovaly, byly na průměrné úrovni. Komunikovaly mezi sebou bez zábran, k sobě byly většinou ohleduplné a chovaly se přirozeně. Méně dokázaly organizovat a rozvíjet své činnosti, častěji se obracely na dospělé a vyčkávaly na jejich pokyny. Připravené úkoly děti plnily ochotně, odpovídajícím způsobem k tomu využívaly dříve získané zkušenosti a poznatky. S ohledem na svůj věk chápaly změny v přírodě, orientovaly se v časových a prostorových pojmech. Hygienické a zdvořilostní návyky měly dobře upevněné. Byly samostatné v sebeobsluze, přesto mladší děti dospěli při stolování někdy zbytečně obsluhovali. Většina dětí správně držela příbor i psací náčiní. Děti nejstarší věkové skupiny zvládaly dovednosti související s nástupem do základní školy standardně. Většina z nich se v průběhu řízených činností dokázala poměrně dlouhou dobu soustředit na plnění zadaných úkolů a správně reagovat na otázky učitelek. Požadovanou úroveň měly jejich výsledky v oblasti předčtenářské a předmatematické gramotnosti. Nižší prokazovaly v oblasti kompetencí k řešení problémů. Často potřebovaly pomoc učitelky a méně dodržovaly stanovená pravidla.

Zavedený systém sledování a zaznamenávání pokroků dětí nebyl v MŠ dostatečně účinný. Informace získané pozorováním a uvedené v záznamových listech nebyly vyhodnocovány a učitelky je nedokázaly využít pro plánování vzdělávací nabídky individualizované podle vzdělávacích potřeb, možností a schopností dětí.

Spolupráce MŠ s partnery měla běžnou úroveň. Se zřizovatelem, který by vstřícný k jejím potřebám, projednávala provozní záležitosti. Prostřednictvím kulturních vystoupení dětí na společně organizovaných akcích, se zapojovala do života místní komunity. Děti se tím přirozeně učily sounáležitosti s místem, kde žijí. Korektní vztahy se zákonnými zástupci podporovaly vzájemné každodenní kontakty, výměna informací při předávání dětí a dílčí aktivity realizované v rámci významných dnů v průběhu roku. Poskytováním kontaktů na školská poradenská zařízení škola zákonným zástupcům pomáhala při řešení problémů souvisejících se vzděláváním dětí.

Závěry

Hodnocení vývoje

- V roce 2012 došlo ke změně ředitelky školy, následně v roce 2014 k rozšíření MŠ z jednotřídní na dvoutřídní, čímž se zvýšil počet dětí i učitelek,
- realizovaná modernizace a údržba budovy a tříd a dovybavení zahrady zlepšily materiální podmínky pro vzdělávání dětí,
- srovnáním hodnocení průběhu vzdělávání v předchozí inspekční zprávě s výsledky inspekčních hospitací bylo zjištěno, že přetrvává převaha řízených činností a nedostatečná individualizace ve vzdělávání.

Silné stránky

- Aktivní přístup školy k začlenění do života obce přispíval ke zvýšení její prestiže na veřejnosti a k zájmu zákonných zástupců dětí o školu,
- vstřícný a empatický přístup učitelek k dětem zajišťoval bezpečné prostředí pro vzdělávání všech dětí.

Slabé stránky

- Nesplnění kvalifikačních předpokladů u většiny pedagogického sboru bylo příčinou nižší kvality vzdělávání,
- DVPP v MŠ nebylo dostatečně zaměřeno na oblast individualizace a vhodných metod a forem předškolního vzdělávání, což mělo negativní dopad na kvalitu a obsah vzdělávací nabídky,
- diagnostické záznamy a zaznamenávání vzdělávacích pokroků dětí nebyly využívány k plánování efektivních vzdělávacích strategií a cílenému vyrovnávání nerovnoměrností ve vývoji dětí.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zajistit získání odborné kvalifikace u všech učitelek MŠ,
- DVPP zaměřit na nové trendy v předškolním vzdělávání, zejména na oblast individualizace a účinných metod a forem práce,
- vyhodnocovat zjištění z pedagogické diagnostiky a výsledky uplatňovat v plánování i v procesu vzdělávání v souladu s RVP PV.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 1. září 2017 odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti, které jsou výše uvedené jako slabé stránky školy a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.b@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. *Zřizovací listina* příspěvkové organizace obce Mateřská škola Kovalovice, okres Brno venkov ze dne 30. října 2009
2. *Dodatek č. 1 ke Zřizovací listině* - povolení doplňkové činnosti navazující na hlavní účel a předmět činnosti (mimoškolní výchova a vzdělávání, pořádání odborných kurzů, školení aj., včetně lektorské činnosti) ze dne 14. prosince 2016

3. *Jmenovací dekret* na pracovní místo ředitele Mateřské školy Kovalovice, příspěvkové organizace na období 6 let s účinností ode dne 1. srpna 2012
4. *Výpis z rejstříku škol a školských zařízení*: Mateřská škola, IZO: 107 604 132 tisk ze dne 7. března 2017
5. *Školní vzdělávací program předškolního vzdělávání* s motivačním názvem *Sluníčko a jeho paprsky* platný od 1. září 2014
6. *Třídní vzdělávací programy* obou tříd MŠ platné pro školní rok 2016/2017
7. *Školní řád mateřské školy* účinný od 1. září 2014 ze dne 1. září 2016 včetně dodatku č. 1 ze dne 15. září 2016
8. *Organizační řád mateřské školy* ze dne 1. září 2016
9. *Roční plán* na školní rok 2016/2017
10. Zápisy z pedagogických porad vedené od školního roku 2015/2016, v zápise ze dne 29. srpna 2016 zaměstnanci podpisem potvrdili, že byli seznámeni se školním řádem
11. Zápisy z třídních schůzek s rodiči vedené od školního roku 2015/2016, včetně presenčních listin s podpisy přítomných, na třídní schůzce 11. října 2016 byli rodiče informováni o školním řádu
12. *Třídní kniha* pro mateřské školy obou tříd vedená ve školním roce 2016/2017
13. *Přehled docházky* obou tříd MŠ vedený ve školním roce 2016/2017
14. Žádost o nebo přihláška k přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání (54 ks) z nichž některé obsahovaly doklad o řádném očkování dítěte
15. *Rozhodnutí* o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání školní rok 2016/2017 (54 ks)
16. *Evidenční list* pro dítě v mateřské škole (matrika) z nichž některé obsahovaly doklad o řádném očkování dítěte (54 ks)
17. *Dohoda o docházce dítěte do Mateřské školy Kovalovice pro školní rok 2016/2017* (54 ks)
18. Pedagogická diagnostika: záznamové formuláře Podrobný přehled o individuálním rozvoji a učení dítěte, Podrobný přehled o individuálním rozvoji předškoláka, odborná vyšetření, Plán pedagogické podpory (5 ks), práce dětí zakládané jako „portfolia“ dětí ve všech třídách, diagnostická kresba, vstupní dotazník vyplněný s rodiči
19. Doklady o nejvyšším dosaženém pedagogickém vzdělání pedagogických pracovníků vedené ve školním roce 2016/2017 a osvědčení z absolvovaných seminářů v rámci DVPP od školního roku 2013/2014 do data inspekce
20. S 1-01 Výkaz o mateřské škole podle stavu k 30. 9. 2015 ze dne 6. října 2017
21. Žádost ředitelky školy o povolení výjimky z počtu dětí v období od 1. 9. 2016 do 31. 8. 2017 ze dne 26. 8. 2016, schváleno zřizovatelem tentýž den
22. *Výpis z rejstříku škol a školských zařízení*: Školní jídelna IZO: 103 091 874 tisk ze dne 7. března 2017
23. *Z 17-01 Výkaz o činnosti zařízení školního stravování* podle stavu k 31. 10. 2016 ze dne 11. listopadu 2017
24. Záznam stravovaných osob a poplatků k 31. 12. 2016
25. Dokumentace k BOZ vedená ve školním roce 2016/2017 (Kniha úrazů dětí, žáků a studentů založena ke dni 1. 9. 2016, Protokol o provedení odborně technické kontroly TV nářadí, Traumatologický plán, Opatření pro činnost při vzniku mimořádné události, Záznam o provedení školení zaměstnanců v oblasti BOZP pro pedagogické a administrativní zaměstnance ze dne 31. 8. 2016, Rozbor o úrazovosti ve školním roce 2015/2016 – 0 úrazů)
26. Dokumentace k hodnocení ekonomických podmínek za rok 2016
27. *Inspekční zpráva* č. j. ČŠIB-1586/09-B ze dne 16. prosince 2009

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Dana Antlová, školní inspektorka

Mgr. Dana Antlová v. r.

PaedDr. Hana Sedláčková, školní inspektorka

PaedDr. Hana Sedláčková v. r.

Bc. Helena Svobodová, kontrolní pracovnice

Bc. Helena Svobodová v. r.

V Brně 4. dubna 2017

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Helena Skolková, ředitelka školy

Mgr. Helena Skolková v. r.

V Brně 24. dubna 2017